

Tárkányi Tamara életútinterjú

Készítette: Csatári Bence

A beszélgetés időpontja: 2022. 08. 31., Budapest

Szerkesztett, tömörített, kiegészített, lábjegyzetelt változat.

Csatári Bence:

Művésznő, azt lehet tudni az életrajzából, hogy Siófokon töltötte gyermekkorát. Tösgyökeres siófoki család az önöké, netán volt konkrét oka annak, hogy a Balaton partján élt?

Tárkányi Tamara:

Az életemet nyugodtan nevezhetjük rendhagyónak, ugyanis szinte rögtön egy öngyilkossággal kezdődött, mert erdélyi származású apukám szíven szúrta magát, amikor kilenc hónapos koromban anyukám elhagyta. Szerencsére meg tudták menteni, de valószínűleg szerelmi bánatában meg sem állt Amerikáig, ahol felcsapott katonának, és így jutott el a vietnámi háborúba. Mivel a Kádár-rendszerben elég nagy hátrányt jelentett volna számunkra az, ha szétkürtöljük a környezetünkben, hogy édesapám az imperializmus oldalán harcol, nem mondtuk el a teljes igazságot, csak azt, hogy idegenlégiós lett, ami részben igaz is volt. Én persze folyamatosan vártam haza őt gyerekkoromban, levelezésben is álltunk egymással, küldött nekem magáról fényképet is, egy nagyon szép, magas, kék szemű úriember volt. A zenei tehetségemet is tőle örököltem, mert az elmondások szerint gyönyörűen hegedült. Egyik év májusában azt írta nekem, hogy szeptemberben hazajön, de aztán soha többet nem hallottam felőle, egy katonatársa azt állította, hogy meghalt. Egy idő múlva viszont az amerikai követség írt nekem, mint apám utolsó leszármazottjának, de ezt a levelet soha nem kaptam meg, először anyám, majd az ő halála után öcsém rejtette el előlem. Ez utóbbit alig pár hete tudtam meg, úgyhogy nagyon friss az élmény, még nem tudtam megnyugodni, mert irtózatosságnak tartom, amit tettek velem ezen a téren a családtagjaim. Úgy vélem, ebből a levélből megtudhattam volna többet édesapámról, akit lényegében kilenc hónapos koromban elvesztettem szem elől, és még azt sem tudom, mikor halt meg, ráadásul állítólag örökséget hagyott rám, amiről értelemszerűen nem értesülhettem.

Csatári Bence:

Nem indult valami feszültségmentesen már csecsemőkorában sem az élete.

Tárkányi Tamara:

Nem kertelek, amikor azt mondom: anyukám nem szeretett engem, mindig azt vetette a szememre, hogy három napig vajúdott velem, és az neki mekkora szenvedés volt. Amikor anyai nagyapám meglátogatott bennünket Budapesten, hogy élelmet hozzon nekünk, és meglátta, milyen rossz állapotban vagyok, egyből magával vitt Siófokra. A nagyszülők így kaptak egy kis csecsemőt, és ők neveltek fel egészen az érettségiig, szeretettel, gondoskodással. Háromévesen még egy szöveget is megtanultatott velem a nagymamám egy mesekönyvből, ami úgy hatott, mintha tudtam volna olvasni, mert miközben mondtam a szöveget, mélyen a könyvbe néztem, és az ujjamat húztam a mesekönyv sorain. Persze nem tudtam olvasni, de mi jót derültünk azokon, akiket ilyen módon sikerült megráfálnunk.

Dalokat is tanítottak nekem, nagyapám még tercelt is a szólamomra, illetve már iskola előtt megtanultam tízig számolni, így orvosi engedéllyel egy évvel korábban kezdhettem az általános iskolát. A nagyszüleimtől tanultam meg a természet, az állatok szeretetét, ennek köszönhető, hogy nyugdíjas éveinkre lelkes állatvédők lettünk a férjemmel. Anyukám gyerekkoromban pedig évekig rám sem nézett, sőt nem is érdeklődött rólam a nagyszüleimtől. Amikor tanévkezdéskor rendszerint nagymamám kezét fogva mentem az iskolába, nagyon rosszul esett, hogy nem volt mellettem az anyukám, mindig meg is kérdeztem tőle, hogy nekem nincs anyukám?

Csatári Bence:

A magánélete viharosan kezdődött, de gyermekkori éveit mennyire befolyásolta a nagybetűs történelem?

Tárkányi Tamara:

Nagyapám a Horthy-korszakban igen jómódú embernek számított, mert volt egy nagyon jól felszerelt fényképész műterme Siófokon, amivel jól keresett. Aztán a második világháborúban elvitték a gettóba zsidó származása okán, de nagymamám miatt, aki református volt, megmenekült, pedig nem állt messze attól, hogy bevonulást és Auschwitzba deportálják. Ők úgy mesélték, hogy a szovjet katonák bevonulása mentette meg nagyapám életét.¹ Amikor teherautóval hazahozták a gettóból, alig akartuk elhinni, hogy végleg otthon marad, az orosz spicc kutyája pedig úgy örült nagyapámnak, hogy szabályosan sírt örömeiben. Nagyapám ennek örömeire át is tért a kereszténységre, református lett. Amikor a második világháborús front elért bennünket, a német és a szovjet katonák egymásnak adták a kilincset, attól függően, hogy éppen melyikük szállta meg a várost, hogy készítsenek vele fotókat saját magukról. Amikor már a testi épségünk is veszélybe került, mert a katonák fenyegették és fegyvert is fogtak rá, nagyapám úgy döntött, hogy elmenekülünk, és el is mentünk valahova vidékre, ahol sokáig istállóban aludtunk. Amikor visszatértünk Siófokra, nagy döbbenettel láttuk, hogy a katonák szétverték a műtermünket, egy fényképezőgép sem maradt épségben, ráadásul a szomszédok is elhordtak sok mindent tőlünk, borzasztó volt, ami fogadott minket. Különben még egyszer forgott veszélyben nagyapám élete, amikor 1956-ban ki akarták végezni, még egy felakasztott macskát is tettek az ajtónkhoz. Nem tudom, mi bűne lehetett, erről soha nem beszélt, de a lényeg, hogy megúsza.

Csatári Bence:

A háború befejeztével könnyebb lett az életük?

Tárkányi Tamara:

Egyáltalán nem, mert nagyapámat a származása miatt nem szerette a kiépülő kommunista rendszer. Nem tarthatta meg a műtermét sem, mert a magánvállalkozásokat tiltották, hanem elküldték jeget csákányozni, ami az életében maga volt a katasztrófa, mert a fényképezéshez szokott finom kezei egyszerre csak tele lettek véres hólyagokkal a kemény fizikai munkától. Minden nehézség ellenére azonban nagyon szépen neveltek engem a nagyszüleim, és én nagyon szerettem őket, anyukám viszont őket sem szerette, ekkor nem is tartotta velük a kapcsolatot. Azt mondják, anyám a Horthy-korszakban úgy sétált Siófok belvárosában, mint egy grófkisasszony, mert jómódú körülmények között éltek, hiszen a

¹ A családi emlékezet minden bizonnyal pontatlan: a vidéki zsidóság deportálása 1944 májusától 1944. július elejéig tartott Magyarországon, az első szovjet katonák pedig 1944. szeptember 26-án lépték át a magyar határt a második világháborúban.

nagypapám megteremtette ennek feltételeit. Nekem a szűkös évek jutottak, de egyáltalán nem bánom így utólag sem, mert csodaszép környezetben nőttem fel, fél percre volt tőlünk a Balaton, minden szabadidőmet ott töltöttem. Mindemellett szorgalmasan tanultam, és amikor nagyobb lettem, elszegődtem nyári munkára is, amelynek béréből mindig vettem magamnak valami hasznosat, általában ruhát és tanszereket. Idetartozik még, hogy egyszer, mint a mesében, egy magas rangú katonatiszt, miután egy díjugrató versenyen megismerkedett velem, örökbe akart fogadni, annyira megszeretett. Elhalmozott mindenféle ajándékkal, ruhákkal, de nagyszüleim nem engedték, hogy elvigyen magával.

Csatári Bence:

Az énekhangjára már ekkor is felfigyeltek a tanárai?

Tárkányi Tamara:

Volt egy nagyon kedves zenetanárom már általános iskolában is, tőle tanulmányaim végeztével úgy váltam el, hogy ne hagyjam abba az éneklést, mert kincs van a torkomban. De ekkor még hezitáltam az éneklés és a fotóriporterkedés között, ugyanis sokat lábatlankodtam nagypapám műtermében, még akkor is, amikor a siófoki turistákról készített fényképeket.

Csatári Bence:

Előadói tehetsége már gimnazista korában is megnyilvánult?

Tárkányi Tamara:

Mivel nagyon szerettem tanulni, a Perczel Mór Gimnáziumba mentem, ahol eleinte még visszahúzódom voltam, ami abból is fakadhatott, hogy egyedül voltam otthon gyerek a nagyszüleimnél, aztán egy kis idő elteltével én lettem osztályunk hangadója, amiben már megnyilvánulhatott az előadói készségem is. Az osztályfőnökünk rendszerint engem bízott meg azzal, hogy olvassak fel a diáktársaimnak a tanulmányainkhoz kötődően, ha éppen nem ért rá, emiatt egy kicsit féltékenyek is voltak rám. Jártam színjátszó szakkörbe, amivel még versenyeken is indultam, énekeltem kórusban, és még néptáncoltam is. Ezenkívül már ekkor volt egy zenekarom is, amivel szintén megmérettünk magunkat vetélkedőkön, ezek közül volt, amelyiket megnyertük. Miután 1959-ben leérettségiztem, a nyarat még Siófokon töltöttem, aztán feljöttem Budapestre, hogy magasabb szinten énekelhessek. Persze sajnáltam a nagyszüleimet, de ők is megértették, hogy nekem terveim vannak.

Csatári Bence:

Minden gördülékenyen ment ezen a téren?

Tárkányi Tamara:

Nem igazán, el kellett mennem dolgozni, hogy fenntarthassam magam, voltam berendező a televíziónál, két műszakban gépkönyvelő a Központi Statisztikai Hivatalban – itt még tanfolyamot is végeztem, hogy továbbképezzem magam –, végül anyagkönyvelő az Autóbusz Vállalatnál. Ágybérlőként kezdtem, majd albérlőként folytattam, és közben borzasztóan sokat éheztem. Rendszeresen előfordult, hogy reggel megettem egy kiflit, ittam rá egy pohár tejet, és egész nap azzal voltam. Anyám pedig hiába élt ugyancsak Budapesten, rám sem nézett, a harmadik férjével volt elfoglalva. A második férjét egyébként Székely Ferencnek hívták, az üggetőn dolgozott hajtóként, és népszerű emberként mindenki csak Csörösnek hívta. Kis idő elteltével anyám is ott kapott állást. Ez az ember elkövette azt a hibát, hogy egy verseny után felhevülve megivott egy jéghideg sört, amitől tüdőgyulladást

kapott, aminek sajnos maradandó szövődményeként nyolc évig tüdőbajos lett. Svájcból hozatták neki az antibiotikumot, amíg élt. Nagyon közel álltunk egymáshoz, és valósággal elhalmozott ajándékokkal. Amikor haldoklott, anyám őt is elhagyta egy féllábú, rosszcú ember miatt, akibe viszont beleszeretett, amit soha nem tudtam neki megbocsátani. Ezzel az emberrel elkövezték ellenem azt, hogy elvittek egy zongoristához meghallgatásra, és megbeszéltek velem, hogy mondja nekem azt, hogy tehetségtelen vagyok. Persze tisztában voltam a saját képességeimmel, így nem engedtem magam lebeszélni az énekesi pályáról. Anyámmal évekig nem is tartottuk a kapcsolatot, tudtam hol lakik, de nem mentem el hozzá, ahogy ő sem hozzám, csak már akkor, amikor nekem beindult a szekerem. Sajnos még a férjemet sem szerette, de nem tudott közénk állni. (Előtte volt egy zenész udvarlóm, ő viszont megfelelt volna neki.) Már ennyiből is látszik, hogy milyen sok fordulat és tragédia történt az életemben. Korábban arra gondoltam, meg kellene írni regényben, de nekem nincs türelmem hozzá, ezért beszéltem erről Jókai Annával,² akivel jóban voltam, de a halála sajnos keresztülhúzta tervünket.

Csatári Bence:

Talán ez az életútinterjú némiképp pótolja majd ezt a hiányt. Hogy került közelebb a könnyűzenei élethez?

Tárkányi Tamara:

Amikor az Autóbusz Vállalatnál gépírással köteleztek, elegendő volt, és szerencsém volt, mert egy másik kolléganőmmel együtt, aki szintén énekelt, felkértek az Astoria bárjában zenélő Herrer Pálék,³ hogy lépünk fel velük a szórakozóhely megnyitóján. Ez nekem olyan jól sikerült, hogy több hónapra otthagadtam, sőt szerződést is hosszabbítottak velem. Mindössze annyi dolgom volt, hogy éjfélkor elő kellett adnom három dalt, úgyhogy előtte még tudtam harkizni. Egyébként még ez a kolléganőm vitt el egy hangképző énektanárhoz. Amikor azonban ifjabb Kalmár Tibor⁴ meghallotta a hangomat, annyira el volt ragadtatva tőle, hogy azt mondta nekem, ne skálázgassak ennél a tanárnál, inkább elvitt Majláth Júliához.⁵ Ő lelkesedve megállapította rólam, hogy elképesztően nagy tehetség vagyok, és erre alapozva elküldött a Sík Olgához⁶ is, úgyhogy egy évig csak képeztem a hangomat nála. Amikor letelt az egy év, Majláth Júlia vett a szárnyai alá. Emellett az Országos Szórakoztatózenei Központ (OSZK)⁷ stúdiójába is jártam négy évet. Ott 1961-ben sikeresen

² Jókai Anna (1932–2017) a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, kétszeres Kossuth-díjas és József Attila-díjas író és költő, a Digitális Irodalmi Akadémia alapító tagja. 2015-ben a Forbes őt választotta a 8. legbefolyásosabb magyar nőnek a kultúrában.

³ A spanyol származású Id. Herrer Pál híres dzsesszmuzikus játszott klarinéton, szaxofonon, bandoneonon és harmonikán. Pályafutása során olyan neves zenészekkel is fellépett, mint Django Reinhardt, Stéphane Grappelli vagy Coleman Hawkins. 1957-től tíz évig egy kilenctagú zenekart vezetett a Béke Szálló kupolatermében. Amikor a szállót tatarozás miatt bezárták, abbahagyta az aktív zenélést, és azután csak tanítással foglalkozott. Id. Herrer Pál nevéhez fűződik Magyarország első és a mai napig népszerű szaxofoniskolája.

⁴ Ifjabb Kalmár Tibor (1920–1998) szövegíró dalait többi között Ambrus Kyri, Aradszky László, Bakacsi Béla, Fenyvesi Gabi, Harangozó Teri, Hollós Ilona, Koncz Zsuzsa, Korda György, Kovács Erzsi, Kovács Kati és Koós János énekelte.

⁵ Majláth Júlia (1921–1976) több száz, nagy sikerű slágert írt, több fiatal énekes karrierjét indította el. 1948-ban és 1968-ban megnyerte a rádió slágerversenyét. A Táncdalfesztiválok népszerű szerzője, 1967-ben nagydíjas.

⁶ Sík Olga (1911–2007) operaénekes, művésztanár, Sík Sándor piarista szerzetes, költő testvére, akinek verseit megzenésítette. A Bartók Béla Konzervatóriumban és magántanárként számos ismert komolyzenei klasszis és könnyűzenei énekes volt a tanítványa.

⁷ Az Országos Szórakoztatózenei Központ (OSZK) kifejezetten a vendéglátóipari zenélés szervezésére szakosodott monopolintézmény volt a pártállami időkben. Aki ilyen típusú intézményekben szeretett volna fellépni, OSZK-vizsgát kellett tennie. Érdekesség, hogy jóval a rendszerváltás után Kóka János gazdasági és közlekedési miniszter egy jogszabály-módosítással szüntette meg 2006-ban ezt a szervezetet.

le is tettem az előadói vizsgát, mások mellett Turán László⁸ előtt, s ezzel jogosítványom lett arra, hogy vendéglátóhelyeken, éttermekben, bárokban, lokálokban vagy cukrászdákban énekeljek. Így kerültem többek között olyan nivós szórakozóhelyekre, mint az EMKE, a Savoy, a Margitsziget, ahol Rózsahegyi Marikával⁹ léptem fel, illetve a Halászbástya és a Hilton Szálló, ahol pedig Cserhádi Zsuzsával¹⁰ osztoztunk a színpadon. Ekkor már megengedhettem magamnak, mert kerestem annyit, hogy éttermekben étkezzem. A vizsgám letétele után is jártam még azonban az OSZK-stúdióba, hogy továbbképezzem magam. Volt ott hangképzés és elméleti képzés is.

Csatári Bence:

Mit kellett produkálni az OSZK-vizsgán?

Tárkányi Tamara:

Először zeneelméletet kérdeztek, majd ennek sikeres abszolválása után a legalább 40-50 dalból álló listából bármit kérhettek tőlem, hogy énekeljem el. A vizsga sikerességéről azonnal, ott a helyszínen tájékoztattak, így nem kellett sokáig izgulnom. Ennek következtében ekkortól már hívtak fellépni különböző vendéglátó szórakozóhelyekre. Egy szinttel feljebb kerültem viszont akkor, amikor bejutottam a Magyar Rádió stúdiójának képzésére 1964-ben, ahol egy befolyásos ember kivételével – aki szeretett volna nekem keresztbe tenni, de nem sikerült neki – mindenki szeretett engem. Mások mellett Toldy Máriaival¹¹ és Bakacsi Bélával¹² jártam egy csoportba. Itt sokakkal megegyezően engem is Balassa P. Tamás¹³ tanított – aki a Táncdalfesztiválokön vezényelt is, sőt egyik dalát el is énekeltem ezen a fórumon –, sokat korrigált az órákon mindenkit, de ezt olyan empátiával tette, hogy mindannyian nagyon szerettük. Ennek meg is lett az eredménye: számos rádiófelvétel készült velem, ezek nagy része még ma is megvan, amiket általában a negyedévenként megrendezett rádiós vizsgákön vettünk fel egyfajta vizsgadal gyanánt. A legelső ilyen megmértetésen

⁸ Turán László (1917–1984) zongoraművész, komponista, zenekarvezető, bázongorista. A Magyar Rádió, majd a Magyar Televízió is sokat foglalkoztatta. A hagyomány szerint ezrével komponálta, hangszerelte és dolgozta át a népszerű slágereket.

⁹ Rózsahegyi Marika (1933–2014) színésznő, Rózsahegyi Kálmán színész unokája. 1958-tól az ORI rendezvényein rendszeresen fellépett vidéken és a szomszédos országok magyarlakta városaiban. 1973-ban a Kamara Varietéhez szerződött. 1974-ben az Egyesült Államokban vendégszerepelt, majd egy évvel később – házasságkötése után – ott is telepedett le, ahol súlyos kutyatámadás érte és a plasztikai műtétek ellenére a sérüléseinek nyomai megmaradtak. Ezt követően visszavonult a színpadtól. Férje halála után visszaköltözött Magyarországra. Utolsó közös fellépése nagyapjával az *Öregember nem vénember* című műsor volt.

¹⁰ Cserhádi Zsuzsa (1948–2003) eMeRTon-díjas énekesnő, előadóművész, akit a második popgeneráció egyik legfontosabb egyéniségeként tartanak számon, több kritikus szerint Kovács Kati mellett a hazai poptörténet legjobb női hangja volt az övé.

¹¹ Toldy Mária (1938) énekesnő, énektanár. A hagyományos tánczene egyik kiemelkedő képviselője. 1966-ban *Más ez a szerelem*, 1967-ben pedig a *Rövid az élet* című dala kapott megosztott első helyezést a Táncdalfesztiválon.

¹² Bakacsi Béla (1942) az első, 1962-es *Ki mit tud?* megnyerésével tűnt fel, ahol az *Ave Mariát* énekelte. Az 1966-os Táncdalfesztiválon közönségdíjat nyert a *Bizony így van ez, szívem* című dalával. A hetvenes években sokáig az NSZK-ban vendéglátózott, majd hazatérve ő volt az egyik legjelentősebb menedzser, éppen abban az időszakban, amikor ez még lényegében tiltott foglalkozás volt. A menedzserséget a közelmúltig folytatta, énekesi pályája pedig a mai napig (2022) is tart.

¹³ Balassa P. Tamás (1922–2010) zeneszerző, karmester, zongoraművész, hangszerelő, több Táncdalfesztiválon vezényelt. 1954-től 1959-ig tagja, illetve hangszerelője volt a Magyar Rádió Tánczenekarának, 1959 és 1985 között pedig ugyanitt tanított a tánczenei stúdióban. 1977-től 1982-ig vezetője volt az Országos Szórakoztatózenei Központ Stúdiójának.

előadott számom annyira megtetszett Komjáthy Györgynek,¹⁴ hogy lelkesedve jött oda hozzám, hogy közölje: annyira tetszik neki a felvétel, hogy kiajánlotta külföldi rádióadóknak is. Az általam felénekelte dalok között voltak külföldi szerzemények is, amelyek korábban nagy sikert arattak különböző fesztiválokon, más-más előadók tolmácsolásában. Így például a *Dio, come ti amo*, amelyet a San Remó-i fesztiválon¹⁵ Gigliola Cinquetti adott elő, és meg is nyerte vele a versenyt.

Csatári Bence:

Az ORI¹⁶-vizsgát is ezekben az években rakta le?

Tárkányi Tamara:

Egy kicsit később, ami összefüggésbe hozható a Táncdalfesztiválon 1966-ban elért második helyezéssel, így aztán a korábban letett OSZK-vizsgám sokkal nehezebb volt, mint az ORI-megmérettetés, mert előbbin még bizonyítanom kellett, míg utóbbin már ünnepeztünk sztárként kezelték. Az történt ugyanis, hogy egészen a Táncdalfesztiválos sikeremig nem volt szükségem ORI-vizsgára, míg innentől kezdve tényleg országjáró turnékban vettem részt, amit az Országos Rendező Iroda (ORI) szervezett. Ezért aztán az ORI felkért, hogy szíveskedjek letenni a vizsgájukat, amit lényegében úgy szerveztek meg, hogy csak formalitás legyen, hiszen már bizonyítottam a táncdalos versenyen. Megkaptam az ORI-engedélyt is, minek következtében már százötven forintot is kaphattam fellépésenként, mint a többi ORI-vizsgálás kolléga.

Csatári Bence:

Az érvényes ORI működési engedéllyel gondolom még jobban megszorodott a felkérések száma.

Tárkányi Tamara:

Rengeteg fellépésünk volt az ORI-val és a magánszervezésű haknikon egyaránt, nyilvánvalóan a népszerűségünkből fakadó profitot akarta maximalizálni a rendezőiroda, s a számításuk be is vált, hiszen zsúfolt házak előtt játszottunk a művelődési házakban, kultúrotthonokban. Persze mindig jött velünk egy ORI-ügyelő, aki figyelte tevékenységünket. Akkoriban minden nap volt koncertünk, a mai világgal ellentétben, mert mostanában immáron jó ideje leginkább a hétvégekre zsúfolódik össze a program. Nem is értem a mai énekeseket, akik azzal dicsekednek – vagy panaszkodnak –, hogy milyen sok a dolguk, mert a mi korunkban ennek a többszöröse volt a penzum. Volt olyan szilveszteri estém, amikor tizenkét (!) fellépésem volt egyazon napon, alig győztem szusszal, hogy ide-oda kellett utazgatnom és még minőségi műsort is kellett adnom. A hétvégeken teljesen szokványos volt, hogy hat

¹⁴ Komjáthy György (1933) a hazai könnyűzenei rádiózás atyja, 1964–1998 között a *Vasárnapi koktél*, 1965–1993 között a *Csak fiataloknak!*, 1970-től a *Töltsön egy órát kedvenceivel*, 1971-től a *25 perc beat* és *A beat kedvelőinek* című műsorok szerkesztő-műsorvezetője volt.

¹⁵ Az 1951-ben indult, minden évben februárban tartott dalfesztivált tartották a Ligur-tenger partján lévő San Remóban. A magyar Táncdalfesztivál főként ennek mintájára indult el 1966-ban.

¹⁶ Az Országos Rendező Iroda (ORI) 1958 és 1991 között működött belföldi koncertszervező monopolcég volt, az Állami Hangverseny- és Műsorigazgatóság jogutódjaként. Lakatos Éva, Keszler Pál, Bulányi László, Bali György és Gál Iván igazgatóként, majd a rendszerváltáskor Gödöllői Lajos kormánybiztosként állt az élén. Mint cenzurális intézmény kiadta (vagy szankció gyanánt megvonta) a működési engedélyeket, amennyiben az ORI-vizsgálók megfeleltek a művészek, illetve megállapította a fellépti díjukat. A zenészeket tudásuk alapján A, B, C és D kategóriákba sorolta, amely egyúttal meghatározta a fizetésüket is. A koncerteket egyrészt az ORI maga szervezte a vele szerződésben álló zenészeknek, másrészt a muzsikusok által lekötött koncerteket előzetesen jóvá kellett hagynia.

előadásra voltam előjegyezve két nap alatt, ami azért persze azzal is magyarázható, hogy nem volt annyi énekes, mint manapság.

Csatári Bence:

Voltak vicces jelenetek ezeken a turnékon?

Tárkányi Tamara:

Mindig adódott valami, az biztos. Egy mozzanat kifejezetten megragadt az emlékezetemben, mégpedig az, hogy Mikes Évával¹⁷ egyszer összebeszéltünk, hogy mivel hideg volt, bundabugyit veszünk fel. Ez úgy nézett ki, hogy a térdünkig leért és az alja még fodros is volt. Mindenki csak megrökönyödve nézett minket, hogy mi lelt bennünket, annyira nem illett hozzánk ez a „szerelés”. Mai eszemmel már biztos, hogy nem vennék fel ilyesmit. Különbösen Mikes Éva kulcsembert volt, nemcsak azért, mert csodaszép hangja volt és nagyon jó barátként viselkedett, hanem azért is, mert jóban volt Hoffmann Ödön (alias Puci)¹⁸ feleségével, s így gyakorlatilag minden friss sláger kottáját meg tudta szerezni. Nagyon szerettük őt, az énekesek krémje hozzá járt. Ödön még számot is írt nekem *Maradsz vagy elmész* címmel.

De jóval később játszottam gyerekszínpadokon is Nagy Éva¹⁹ szintén táncdalénekes kollégámmal, a *Holle anyót* adtuk elő óvodákban, én voltam a szereposztás szerint a gonosz, amit annyira jól játszhattam, hogy esetenként a gyerekek meg akartak verni.

Csatári Bence:

Ha már megemlítette a Táncdalfesztiválokat, felmerül a kérdés, hogy kik indulhattak ezen a versenyen, kik írhattak dalokat és kinek milyen lehetőségei voltak a számok kiválasztására?

Tárkányi Tamara:

Egy biztos: noha mi énekesek vittük vásárra a bőrünket, mert a mi arcunkkal azonosította a közönség a szerzeményeket, így mi buktunk, ha bukás volt, és mi arattunk, ha siker volt, ennek ellenére mi voltunk a legutolsók, akiket megkérdeztek a dalokkal kapcsolatban. Egészen pontosan meg sem kérdeztek bennünket, „Eszi, nem eszi, nem kap mást” alapon el kellett fogadjuk a felajánlott nótákat, különben el sem indulhattunk a Táncdalfesztiválon. Persze Bánki László,²⁰ a rendezvény atyja gondosan megválogatta, kiket

¹⁷ Mikes Éva (1938–1986) táncdalénekesnő, gyakran énekelt magyarul Édith Piaf-slágereket is. Az 1970-es évek elején felhagyott az énekléssel, férjhez ment az Express együttes dobosához, Kangyal Ferenchez. Ezután főként hangképzés oktatásával foglalkozott.

¹⁸ Hoffmann Ödön azonkívül, hogy korrepetitorként működött, magánturnékat is szervezett. A zenés szakmában „Dönci bácsiként” is ismert szakemberről elismerően nyilatkozott visszaemlékezésében többi között Csepregi Éva is.

¹⁹ Nagy Éva (1948–2021) 1967-ben, a második eszperantó táncdalfesztiválon tűnt fel, amit a *Kötőznivaló bolond az én szívem* című dallal nyert meg. (A dal eredeti előadója Kovács Kati volt.) Az 1968-as Táncdalfesztiválon az *Ez az utolsó randevúnk* című számmal indult, a Liversing zenekar kísérte. A dal eredetileg keringőstílusban hangszerelve Bencze Márta énekesnőé lett volna, de ő nem fogadta el. Bár a döntőbe nem jutott be, dekoratív megjelenése miatt ő kapta a széria legtöbb férfiszavazatát. A hetvenes években több fesztiválon is szerepelt, s 1976-ban mérette meg magát utoljára, amikor a *Tessék választani!*-n egy Dobsa–Bradányi-dalt, a *Semmit sem értek én* címűt énekelte. Ezután gyerekeknek énekelt, utoljára 54 éves korában lépett fel. Koronavírus áldozata lett.

²⁰ Bánki László (1925–1996) 1953-ban a Magyar Filmgyártó Vállalatnál (MAFILM) helyezkedett el, 1955–1957 között a Magyar Rádiónál dolgozott. 1956-os tevékenysége miatt néhány évig szilenciumra ítélték. 1958-tól 1963-ig az ORI-nál tevékenykedett. 1963-ban került a Magyar Televízió Szórakoztató és Zenei Főosztályára,

enged mikrofonhoz, még azt is megnézte, hogy hogy nézünk ki, egy alkalommal még rám is szólt félig viccesen, amikor tényleg felkúszott rám két-három kiló a versenysúlyomhoz képest, hogy adjam le a súlyfelesleget, különben nem visz be többet a tévébe. Így tulajdonképpen egy gondos szűrő után az is egy belső körnek számított, akiket felkértek énekelni. Szerencsére én közéjük tartoztam, de nekem is kötve volt a kezem, ha nem tetszett volna a Lovas Róbert²¹–Halmágyi Sándor²²-szerzemény, nemigen utasíthattam volna vissza. Persze ugyanúgy Lovas Robinak is meg volt kötve a keze, ő meg megkapott engem, hogy nekem írjon dalt. Állítólag kezdetben nem is örült nekem, mert nem ismert, de a rádióból szorgalmasan nyugtatgatták, hogy milyen jó leszek majd, ami végül be is igazolódott.

Csatári Bence:

Hogyan alakultak a Táncdalfesztiválokön való szereplései?

Tárkányi Tamara:

Lovas Robi fenntartásaira sikerült rácsáfolnom, és szerencsével jártam, mert a dal zseniális volt, aminek eredményeként az *Idegen utakon* című számmal megosztott második helyezést nyertem, a másik második helyezett Zalatnay Sarolta²³ volt. Ezzel a számmal aztán sikert sikerre halmoztam, még külföldre is eljutottam vele, Katowicében egy tévéshow-ban is felléptem 1968-ban (még egy lengyel udvarlóm is akadt – persze ilyen sokszor előfordult velem máskor is, mert érdekes szépség voltam, ahogy mondták, még a mandulámat kioperáló orvos is el akart venni feleségül). Egyébként 1966-ban énekeltem még ezenkívül egy Majláth Júlia-számot is *Nem is szeretsz* címmel, amit az Atlantis együttesel²⁴ adtam elő, de a kettő közül egyértelműen az előbbi volt a nyerő. Szerettem ezt a nótát, rajtam kívül nem énekelte senki más, csak Koós János.²⁵ Sokszor megesett viszont, hogy ugyanabban a produkcióban vettünk részt, és olyankor értelemszerűen én énekeltem ezt a számot, mert eredendően én vittem sikerre.²⁶ Mondta is olyankor Koós Jani, szintén félig viccelődve, hogy „miért vagy itt,

ahol szerkesztőként, dramaturgként, rovatvezetőként, majd főmunkatársként dolgozott 1990-ig. Ő indította útjára 1966-ban a táncdalfesztiválok sorozatát és az 1970-es évek közepén a *Zenés TV Színház*at. Munkásságát 1976-ban Erkel Ferenc-díjjal, 1987-ben érdemes művész címmel, a televízióban pedig több elnöki nívódíjjal is elismerték. 1996. január 6-án forgatás közben halt meg Japánban.

²¹ Lovas Róbert (1942) a táncdalfesztiválok és a beatkorszak egyik ünnepezt zeneszerzője volt. Írt számot mások mellett Koós Jánosnak, Aradszky Lászlónak, Korda Györgynek, az Atlantis együttesnek, Balás Eszternek, Bencze Mártának, Fenyvesi Gabinak, Harangozó Terinek, Koncz Zsuzsának, Kovács Katinak, Magay Klementinának, Mikes Évának, Mátray Zsuzsának, Németh Józsefnek, Poór Péternek, a Syriusnak, Szécsi Pálnak, Tárkányi Tamarának és Zalatnay Saroltának. A *tettes én vagyok* címmel 1970-ben nagylemezen jelentek meg összegyűjtött számai. 1972-es disszidálása után számait betiltották. 1982-ben NSZK-gyártású filmhez írt zenét, *Kard és tűz* címmel.

²² Halmágyi Sándor (1929–2018) szövegíró, népszerű táncdalok társszerzője, építész.

²³ Zalatnay Sarolta (1947) a három beatlány egyike, az 1967-es és 1971-es Táncdalfesztivál és az akkori jugoszláviai Splitben 1972-ben megrendezett táncdalfesztivál győztese. Készített angol nyelvű nagylemezt is 1973-ban. Kísérte az LGT, a Scampolo, a Bergendy, az Omega, a Metro, a Generál és a Skorpió együttes is. 1976-ban alapította Postásy Juli és Várszegi Éva bevonásával a Cini és a Tinik nevű formációt. 1984-ben közösen turnézott Komár Lászlóval, majd szólókarrierbe kezdett.

²⁴ Az Atlantis együttest Sankó László alapította 1963-ban, innen eredeti nevük, a Sankó, majd Devilsre váltottak, de ezt az ORI kérésére meg kellett változtatniuk, így lettek Atlantis. Számos kislemezük jelent meg, kísérték mások mellett Bakacsi Bélát, Zalatnay Saroltát, Horváth Vilmost, Bencze Mártát és Dékány Saroltát is. A zenekarban gitározott egy ideig Radics Béla, a „gitárkirály”.

²⁵ Koós János (1937–2019) komolyzenei képzettségű táncdalénekes, előadóművész, humorista, színész. Legnagyobb slágerei: *Kislány a zongoránál*, *Sír a telefon*, *Annyi ember él a Földön*, *Kapitány*, *Nem vagyok teljesen örült*. Előadói, illetve első díjakat nyert az 1966-os, az 1968-as és az 1969-es Táncdalfesztiválokön.

²⁶ A jelenleg is érvényben lévő szerzői jogról szóló törvény értelmezése szerint egy dal szerzője bár ajánlhatja egy előadónak a zeneszámát, de ez még nem zárja ki, hogy más is elénekelje. Így fordulhatott elő, hogy néhány különösen sikeres darabot akár tucatnyian is feldolgoztak, amiben semmiféle jogsértés nincs. Ebből persze az is

most megint nem énekelhetem a dalodat”. 1967-ben a *Nem futhatsz el* című dallal indultam a versenyen, amit a Bakos Géza²⁷–Fülöp Kálmán²⁸ kettős jegyzett, de ezzel nem kerültem dobogóra, ahogy 1968-ban sem az Auth Ede²⁹–Halmágyi Sándor *Álmaimból ne űzz tréfát!* című számmal. Utóbbiról még most is azt mondom, hogy hatalmas nóta, nagy hangterjedelem kell hozzá, ami hála Istennek nekem megvolt, de nem került a döntőbe. Megkockáztatom, hogy nagyobb képzettség kellett hozzá, mint a sikeres 1966-os dalomhoz.

Csatári Bence:

Lovas Róbert ezután nem sokkal disszidált, ahogy akkoriban mondták, azaz nem tért vissza hazájába úgy, hogy arra a kommunista pártállam nem adott engedélyt. Volt ennek hatása az ön karrierjére?

Tárkányi Tamara:

Persze, a rádió vagy három-négy évig nem játszotta a dalait, ezzel is büntették azt, aki disszidált. Ez nekem sem tett jót, de azért még énekelhettem az *Idegen utakont* a saját fellépéseimen. A továbbiakban aztán már nem volt annyira szoros együttműködés közöttünk, mint az 1966-os Táncdalfesztivál idején, még akkor sem, amikor már feloldották az ellene alkalmazott szilenciumot. Néhány éve még találkoztunk is egy társaságban, de alig akart megismerni.

Csatári Bence:

Önt is elkérte a sztárkultusz a Táncdalfesztivál után?

Tárkányi Tamara:

Bizony, ez engem sem került el, százsámra kaptam a leveleket, s az ORI osztotta szét, hogy melyik énekesnek melyik zsák levél jutott. Egy ideig válaszoltam rájuk, aztán elfogyott erre az időm és az energiám. Rendszeresen megállítottak az utcán is, hogy autogramot kérjenek tőlem. Meggyőződésem, hogy a közönség megérzi, ha szeretik őket, és ezt meghálálják, ahogy azt is, ha valaki szívből, szeretettel énekel, és szereti, amit csinál.

Csatári Bence:

Kikkel lépett még fel a legtöbbször?

következik, hogy noha az énekesek az általuk sikerre vitt dalokat a sajátjuknak érzik, az valójában a jog szerint elsősorban nem az övék, hanem a szerzőké (zeneszerző, dalszövegíró), és azokat engedéllyel bárki feldolgozhatja. Ezenfelül Magyarországon már egyes kivételes helyzetekben (exkluzív szerződésekkel) a hetvenes évek végétől, később pedig általános értelemben is létezett előadói jogdíj, amit az énekesek kaptak az általuk színpadra vitt dalok után. Ellentétben a szerzői jogdíjjal, amely a szerző halála után hetven évig jár még a jogörökösöknek, az előadói jogdíjban az első színpadra viteltől számítva ötven évig lehet részesülni – extrém esetben az eredeti dal előadója megérheti, hogy lejár az előadójogdíj-jogosultsága.

²⁷ Bakos Géza (1911–1988) zeneszerző, zenei tanulmányait a Szegedi Állami Zeneiskolában végezte. Főbb művei: *Napsugár* (balett); *Huszárparádé* (operett); *Majd az utánpótlás* (zenés vígjáték). Írt táncdalokat és szanzonekat is.

²⁸ Fülöp Kálmán (1923–2010) dalszövegíró, költő, színész. Több zenés játék, operett, rockopera, illetve táncdal és szonon szövegét írta. Közreműködésével mintegy kétszáz kis- és nagylemez készült.

²⁹ Auth Ede (1939) sikeres táncdalszerző, zongorakísérő, korrepetitor, hangszerelő. Együttesei: Tóth Zoltán Big Band, Tóth-vokál, valamint a Bergendy-együttes zongoristája volt. Ő szerezte többek között az 1966-os Táncdalfesztiválra írt, Zalatinay Sarolta által előadott és második helyezést elért *Hol jár az eszem?* című számot, valamint a Szécsi Pál által elénekelt *Pillangót*. Felesége Balázs Boglárka egy ideig szintén énekesnő volt, később elismert fül-orr-gégész orvos lett. Lányuk Auth Csilla énekesnő.

Tárkányi Tamara:

A Táncdalfesztiválok szereplők nagyon hamar felkapottak lettek, még divatbemutatókra és a Budapesti Nemzetközi Vásárra is el kellett mennünk énekelni az ORI szervezésében. Nagyon sokszor szerepeltem együtt Németh Józseffel,³⁰ Bencze Mártával,³¹ Ambrus Kyrivel³² és Toldy Máriával. Maritól például még pályánk elején kaptam két fellépőruhát, mert nem volt pénzem új ruhákra, ez nagyon kedves gesztus volt tőle. Ezenkívül az ORI kötelezte az immáron befutott énekeseket, hogy lépjenek fel beatzenekarokkal együtt, és ezt ugyanígy a beatesektől is elvárták, hogy kísérjenek le minket. Így énekeltem mások mellett az Omegával,³³ az Illéssel³⁴ és az Atlantisszal. Hiába a stíluskülönbség, velük is szerettem dolgozni, főként a Syconorról.³⁵ A legeslegjobb kapcsolatban azonban Záray Mártával³⁶ és Vámosi Jánossal³⁷ voltam annak okán, hogy zongoristájuk nagyon sokáig komolyan udvarolt nekem, így aztán szinte minden este ott vacsoráztunk náluk, nagy halászlépartyt szerveztünk. Amikor Vámosi János meghalt, akkor is elmentem Mártához, hogy beszéljünk.

Csatári Bence:

Az önnél akár tíz-húsz évvel idősebb énekesek nem tekintettek féltékenyen önre és generációs társaira?

Tárkányi Tamara:

Nem, jóban voltam mindegyikükkel, Ákos Stefivel,³⁸ Hollós Ilonával³⁹ és Kovács Erzsivel,⁴⁰ de még Sárosi Katival⁴¹ is, velük is volt szerencsém fellépni. Katal

³⁰ Németh József (1931–2012) a hatvanas évek elején tűnt fel, amikor Mikes Évával közösen elénekelt a *Téli szerelem* című film betétdalát, az *Angélat*. Elegáns stílusa, mindig kifogástalan megjelenése miatt hamar népszerűvé vált a hagyományos tánczene rajongóinak körében. 1963-ban megjelent első kislemezét számtalan más is követte olyan slágerekkel, mint a *Kicsit szomorkás a hangulatom* (1965), a *Nem kell nékem nagyhercegnő* (1965) vagy például a *Négyszemközt*. A beat elöretörésével veszített népszerűségéből, Németországba disszidált, csak az 1990-es évek elején tért vissza Magyarországra.

³¹ Bencze Márta (1937–2022) táncdalénekes, a hatvanas évek közepén ismert és népszerű előadó, 1965 szilveszterén tűnt fel *Csak fiataloknak* című számával. A dalt az Atlantis együttes kísérte, kislemezen is megjelent. A dal lett Komjáthy György azonos című rádióműsorának szignálja. 1966-ban a *Világ Ifjúsága* című lap az év tíz legnépszerűbb táncdalénekesé közé választotta. Mintegy 10 kislemez és 60 rádiófelvétel őrizi dalait. Pályafutását 1985-ben fejezte be, utána varrónőként dolgozott, ő készítette több énekesnő fellépőruháját is.

³² Ambrus Kyri (1945–2021) táncdalénekesnő, az 1967-es Táncdalfesztivál harmadik helyezette *Nappalok és éjszakák* című számával.

³³ Az Omega a legrégebbi olyan rockegyüttes Magyarországon, amely egészen a közelmúltig, Kóbor János 2021. decemberi haláláig működött. 1962-ben alakult a Budapesti Műszaki Egyetem hallgatóiból. Ők álltak legközelebb a nemzetközi világsztár státuszhoz a magyar zenekarok közül és ők adták ki Magyarországon először kihajtható borítójú nagylemezt, valamint CD- t, DVD-t, és ők alkalmazták először koncertjeiken lézert és füstgépet, valamint óriás kivetítőt. Négyeszer töltötték meg a Népstadiont, ebből háromszor önállóan. A zenekar tagjait Kossuth- és Liszt Ferenc-díjjal tüntették ki.

³⁴ Az 1957-ben családi zenekarként alakult Illés a legsikeresebb magyar beatzenekar, ők írták először magyar nyelven beatszámokat 1965-ben. A Szörényi Levente–Bródy János szerzőpárost a magyar Lennon–McCartney duónak is nevezték. 1973-as feloszlásuk után 1974 és 1984 között Szörényi és Bródy a Fonográf együttesben zenélt, 1983-ban pedig ők írták az *István, a király* című rockoperát.

³⁵ A Syconor a Hungaria együttes előzenekara volt, Fenyő Miklós is játszott benne, a Balzac utcai Bosch Klubban léptek fel rendszeresen.

³⁶ Záray Márta (1926–2001) eMeRTon-díjas magyar énekesnő. A magyar tánczene egyik jelentős alakja volt, akárcsak férje, Vámosi János (1925–1997), aki vele együtt kapta ezt a kitüntetést.

³⁷ Vámosi János (1925–1997) eMeRTon-díjas énekes. A magyar tánczene egyik jelentős alakja volt már az ötvenes évek elejétől, akárcsak felesége, Záray Márta (1926–2001), aki vele együtt kapta ezt a kitüntetést.

³⁸ Ákos Stefi (1919–2005) Holéczy Ákos dzsesszzenész felesége, az ő keresztnevet vette fel művésznévként. Már a negyvenes évek elején elindult táncdalénekesi karrierje. A hatvanas években a beatgeneráció feltűnésével

különösképpen szerettem szerepelni, de a férjével, Zsoldos Imrével⁴² is jóban voltam. Mi nagyon szerettük egymást. Szilveszterkor is együtt ünnepeltünk, hol fellépéssel, hol szabadidőnkben. Rónai Egon⁴³ azonos nevű édesapja is szervezett nekünk számtalan műsort. Egyszer vele úgy jártam, hogy életemben egyetlen egyszer késtem, és nem vártak meg. Úgy határoztam, hogy taxiba szállok, és utánuk mentem vagy nyolcvan kilométert. Idősebb Rónai Egon pedig nem győzött engem dicsérni, hogy nézzenek meg, aki a szerény kis gázsiját útiköltségre költötte, csak hogy ne hagyja cserben a produkciót. Más alkalommal sajnos viszont önhibámon kívül megjárta velem Rónai Egon, amikor Németh Józsit és engem nem engedett az ORI fellépni az általa szervezett haknin, mert ha időpontütközés volt, akkor mindig az ORI élvezett elsőbbséget. Emiatt ki kellett hagynia bennünket a turnéból, eléggé kétségbe is volt esve, hogy kivel pótol majd minket, de persze nem ránk haragudott.

Csatári Bence:

Amikor magánszervezésű előadásokon vett részt, több műsort is adtak egymás után?

Tárkányi Tamara:

Akkoriban nagyon sok magánszervező működött, a legfontosabbak között volt Szikora Jenő,⁴⁴ Halmi Gábor és Sármándi Pál.⁴⁵ Utóbbi játékokat is vezetett amellet, hogy konferált, így jól ki tudta tölteni az időt két műsorszám között. Velük sorozat-előadásokat csináltam, szilveszterkor pedig az ORI-val rendszerint hat-hét műsort is le tudtunk adni, ahogy végeztünk az egyik helyen, mentünk a másikra. Nem esett nehezemre, imádtam énekelni.

Csatári Bence:

visszavonult, és több évtizedig tanította a feltörekvő nemzedékek énekeseit, mások mellett Cserháti Zsuzsát és Vikidál Gyulát.

³⁹ Hollós Ilona (1920–1993) karrierje a negyvenes években kezdődött, de táncdalénekesként a sikersorozata a hatvanas évek végétől megszakadt. A Magyar Rádió befolyásos zeneszerzőjének, Bágya Andrásnak az első felesége volt.

⁴⁰ Kovács Erzszi (1928–2014) az ötvenes–hatvanas évek fordulóján a legnépszerűbb táncdalénekesnő.

⁴¹ Sárosi Katalin (1930–2000) a Napsugár nevű énektribóban kezdte pályafutását, majd 1958-tól a Budapest Kávéházban énekelt. Első rádiófelvételét 1959-ben sugározták, majd a hatvanas évek első felében a Magyar Rádió legfoglalkoztatottabb énekesnője lett. A magyar Caterina Valenteként emlegették. Karrierjét egyengette férje, Zsoldos Imre, a Stúdió 11 egyik vezetője.

⁴² Zsoldos Imre (1919–1985) karmester, trombitás és zeneszerző, 1948-tól a Magyar Rádió munkatársa, majd a Magyar Rádió Táncczenekarának karmestere és szólistája, a Stúdió 11 zenekar alapítója. Autóbalesetben halt meg.

⁴³ Rónai Egon (1962) újságíró, televíziós és rádiós műsorvezető, dolgozott egyebek mellett a Magyar Televízió popzenei műsoraiban (*Popkalapács*, *popgálák*), az A3 TV programigazgatójaként, a Sport TV műsorvezetőjeként, valamint a Magyar Rádióban, a Danubius Rádióban a Radio Bridge-ben, a Budapest Rádióban és a Pont FM-ben. Jelenleg az ATV műsorvezetője.

⁴⁴ Szikora Jenő, az R-GO-t alapító és vezető Szikora Róbert édesapja a táncdaléneklés mellett rendszeresen szervezett haknikat, vidéki fellépéseket kollégáinak. A magánszervezés viszont tilos volt a pártállami rendszerben, emiatt egy alkalommal nyolc hónapra eltiltotta a színpadtól az ORI 1975-ben, mert esetében bebizonyosodott a menedzselés – szocialista tevékenységektől idegen – vádjá. Egy Kulturális Minisztériumban keletkezett levél úgy állította be őt, mint aki pusztán a szervezésért, munka nélkül szerezte a pénzt, mert nem lépett fel. Ennek alátámasztására hozta a tárca a csanádpalotai Kelemen László Művelődési Ház, a környei művelődési ház, a mezőkovácsházi és orosházi járási hivatal és a szentesi városi tanács művelődésügyi osztályának igazolásait. A menedzseltek között szerepelt Máté Péter és Ambrus Kyri, akik vallomásaikkal szintén megerősítették a fenti tényeket. Szikora Jenő egyébként visszaesőnek számított, mert az 5714/1971. számú művelődésügyi minisztériumi iratba hivatkozva megemlítette a tárca szakembere, hogy már volt eltiltása ilyen jellegű tevékenységért.

⁴⁵ Sármándi Pál egy ORI-dokumentum szerint 1985-ben az ORI-ban dolgozott a Művészeti Osztály helyettes vezetőjeként. MNL OL XXVI-I-67 39. d. Vizsgálati jelentés. Iktatószám: 3638/1985.

A nagy hajtás mellett volt ideje lemezfelvételekre is? Milyen viszonyban volt a Magyar Hanglemezgyártó Vállalattal (MHV)?⁴⁶

Tárkányi Tamara:

Bors Jenő⁴⁷ MHV-igazgató nagyon szeretett engem, aminek egyenes következménye volt, hogy szép számmal csináltatott velem felvételeket, amelyeket kislemezeken jelentetett meg. Sajnos akkoriban a nagylemez lehetősége még fel sem merült, amire magyarázatot a mai napig nem találok, de az ő keze alatt született meg többi között Boulanger⁴⁸ *Ősz* című szerzeményének általam énekelt variációja, amit különösen szeretett.

Csatári Bence:

A belföldi hajsolt életmód mellett megadatott önnek is az, hogy külföldön is járjon már a hatvanas években?

Tárkányi Tamara:

Ahhoz, hogy valaki külföldre kerüljön énekelni, már tényleg az élvonalba kellett tartozni, de ez nekem sikerült, még külföldi televíziók műsoraiban is szerepeltem. 1969. április 4-től pedig egy hétig Szécsi Pállal⁴⁹ voltunk Kijevben, totális telt házak előtt léptünk fel borzasztóan nagy sikerrel háromszor is egy jégcsarnokban. A kiküldetésünk módja is eléggé érdekesre sikerült, ugyanis mindkettőnket előzőleg behívatott Keszler Pál ORI-igazgató,⁵⁰ hogy tájékoztasson minket az ottani elvárásokról. Valószínűleg azért volt ez neki ennyire fontos, mert mégis csak a „nagy testvérhez” mentünk fellépni. Mielőtt bementünk volna hozzá az irodájába, azt kérdeztük egymástól Palival, hogy vajon melyikünk milyen rossz fát tett a tűzre, de semmi érdemlegeset nem tudtunk magunknak felidézni, a rejtély pedig csak akkor oldódott meg, amikor megtudtuk, hogy mi vagyunk a szerencsések, akiket delegálnak a Szovjetunióba. A Neoton együttessel⁵¹ mentünk ki, de akkor még lányok nem

⁴⁶ A Magyar Hanglemezgyártó Vállalatot, közismert rövidítésű nevén az MHV-t a 206/1951. sz. 1951. május 24-én kelt NT (Népgazdasági Tanács) határozat hozta létre, magába olvasztva több kisebb, addig magánkézben lévő lemezkiadót. A cég ezáltal monopolhelyzetbe került, ami így is maradt a pártállami időkben.

⁴⁷ Bors Jenő (1931–1999) nagyapja Landler Jenő, a Tanácsköztársaság belügyi, majd kereskedelmi népbiztosa. Bors Jenő 1956-ban még a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség aktivistája volt, majd hét éven keresztül a Külkereskedelmi Minisztérium Elvi-Távlati Tervek Osztályát vezette. 1965–1990 között ő állt az MHV élén. A könnyűzenével ellentétben a komolyzenében jártas MHV-igazgatónak sokszor volt konfliktusa a zenészekkel, a média egy részével, a pártállami vezetéssel és beosztottjaival egyaránt. A cenzúra piramisának csúcsán Erdős Péterrel ketten álltak, ezért is mondták az MHV-nél: „Kicsi a Bors, de Erdős!”

⁴⁸ Ernest Boulanger (1815–1900) francia vígopera szerző és karmester.

⁴⁹ Szécsi Pál (1944–1974) énekes, szövegíró. 1967-ben a salgótarjáni amatőr versenyen megnyerte az énekesek versenyét, ugyanebben az évben a Táncdalfesztiválon a *Csak egy tánc volt* című dallal második helyezést ért el. Legismertebb slágerei közé tartozik a *Gedeon bácsi* és az *Egy szál harangvirág*. Tagja lett a Rádió Tánczenei Stúdiójának. Közismert volt szerelmük Domján Edittel, akinek öngyilkossága után jelenlegi ismereteink szerint – bár efelől újabban merültek fel kétségek – ő is önkézével vetett életének.

⁵⁰ Keszler Pál (1929–1999) 1962-ben Lakatos Évától vette át az ORI vezetését. Őt váltotta 1977-ben Bali György, akit 1987-ben Bulányi László követett. Ő 1988. november 4-én önkézével vetett véget életének, minden bizonnyal az ORI-t ekkoriban érő, a pénzügyi visszaéléseket jogosan firtató gyanúsítások miatt. Így került 1988 végén az ORI élére Gál Iván, aki mindössze 1989 tavaszáig maradt a posztján, ugyanis a cég élére Gödöllői Lajost neveztek ki először miniszteri biztosnak, majd az ORI utolsó igazgatójának.

⁵¹ A Neotom Pásztor László és Galács Lajos alapította 1965-ben. Balázs Fecó billentyűssel kiegészülve 1968-ban a *Nekem eddig Bach volt minden* című dallal megnyerték a *Ki mit tud?* vetélkedőt. Első lemezük *Bolond város* címmel 1971-ben jött ki, majd 1977-ben – immár Neoton Família néven – megjelent a *Csak a zene* című, diszkóhangzású albumuk, amit az 1978-as *Neoton Disco* követett. Erdős Péter, az MHV „popcézárja” élettársi viszonyt alakított ki egyik énekesnőjünkkel, Csepregi Évával, így számos privilégiumban részesültek. A tokiói Yamaha Fesztiválon nagydíjat nyertek 1983-ban a *Holnap hajnalig* című számukkal.

énekeltek náluk. A zongoristájuk a nagyon fiatal Balázs Fecó⁵² volt, dobosuk pedig Debreczeni Ferenc,⁵³ aki 1971-ben az Omegába igazolt. Nagyon jó kapcsolatba kerültem velük a turné során, és nekik és nekem is borzasztóan nagy sikerünk volt. Vonaton mentünk oda-vissza és még a hangszereinket is így szállítottuk a hosszú úton, de ez bennünket akkor nem zavart, hiszen fiatalok voltunk. Egyébként a szovjetunióbeli fellépéseim akadályozták meg, hogy 1969-ben is elinduljak a Táncdalfesztiválon, mert nem értem vissza a szereposztásra, a következő években pedig már nem is voltam itthon, ezért maradtam el ettől a versenytől.

Csatári Bence:

Említette, hogy fiatalok voltak. Nemcsak ez igaz, hanem az is, hogy ön itt ismerkedett meg élete párjával, a férjével.

Tárkányi Tamara:

Ez pontosan így történt, a mi szerelmünk Kijevben kezdődött. A majdani férjem, a temesvári származású – egyébként olasz felmenőkkel is rendelkező – Csanádi Károly is fellépett ugyanis partnernőjével a produkcióban mint négyszeres országos jégtáncbajnok. Mi ott ismerkedtünk meg egymással, de már hazafelé az úton tudtuk, hogy mi egymáséi leszünk, minket az Isten is egymásnak teremtett. Így is lett, ma is boldog házasságban élünk. Az intelligenciájába szerettem bele, három diplomája volt (gépészmérnöki, közgazdász és a Testnevelési Főiskolát is elvégezte), illetve már akkor öt nyelven beszélt, és mindennek tetejébe értett a zenéhez is, tíz évig zongorázott, ami már csak hab volt a tortán. Ebből a szempontból is nagy segítségem volt ő, vele tanultam meg a számokat, otthon pedig skáláztam. Még a kottáimat is ő írta vagy legalább átnézte, és ha kellett, kijavította. A stúdiófelvételeimre is elkísért, amelynek során hasznomra vált az is, hogy abszolút hallása van, mert észrevette, ha valamit rosszul énekeltem. A későbbiek során, már jóval a rendszerváltás után is velem jött, amikor Körmendi Péternél – aki igazi alkotótársunknak bizonyult a hangszerelésével –, Körmendi Vilmos⁵⁴ fiánál felvettünk egy komplett nagylemezt. Külön érdekesség, hogy amikor vettük fel az első CD-t, éppen akkor történt New York-ban a szeptember 11-i tragédia, ami miatt egy óra hosszára le is álltak a stúdiómunkálatok.

Csatári Bence:

Járt más alkalommal is az akkori Szovjetunióban fellépni?

Tárkányi Tamara:

Nem sokkal hazatértünk után küldtek ki bennünket Koós Jánossal három hónapra, ez 1970-re esett. Keresztül-kasul jártuk a Szovjetuniót, de nagyon élveztem, annak ellenére,

⁵² Balázs Ferenc (1951–2020) Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas billentyűs, énekes, zeneszerző. A Neoton és a Taurus billentyűse, majd a Korál együttes alapítója, vezetője. Szólókarrierje is jelentős, számos átütő sláger írt, amelyek közül kiemelkedik az *Évszakok*. 2020. novemberben koronavírusban hunyt el, az Óbudai temetőben a római katolikus szertartást Kiss-Rigó László celebrálta. A ravatálnál beszédet mondott Semjén Zsolt, ifj. Albert Flórián, Pásztor László és Dorozsmai Péter. A szertartással egy időben, az általa megálmodott Sitkei Kápolnakezertartás helyszínén Székely János, a Szombathelyi Egyházmegye püspöke szentmisét celebrált Balázs Fecó lelki üdvéért.

⁵³ Debreczeni Ferenc (1948) Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zenész, dobos, a Neoton, az Omega és az Omega Testamentum tagja.

⁵⁴ Körmendi Vilmos (1931–2016) eMeRTon-díjas zeneszerző, karmester, zenei rendező, a sanzonbizottság tagjaként is tevékenykedett. Felesége volt Felföldi Anikó (1938–2020) színésznő.

hogy nagy nyomorúság volt ott akkor. Ennek alátámasztására megemlíthető, hogy amikor egyszer elmentem a GUM Áruházba, csak gumicsizmát lehetett kapni. De mi rendes szállodákban laktunk, már amennyire rendesnek lehetett tekinteni azt, hogy a folyosóügyeletes asszonyok, akiket gyezsurnajáknak hívtak, mindenkit ellenőriztek, hogy ki melyik szobába megy be. Amikor a kísérőzenekarunk egyik tagja bejött hozzánk beszélgetni, egyből feljelentette, hogy idegen ember van a szobámban. Mindemellett viszont pezsgőt és kaviárt is vettünk az étkezésekhez, ami ott nagyon olcsó volt, a mai napig szeretem mind a kettőt. A nagy távolságok miatt általában repülővel utaztunk, de egy alkalommal olyan nagy vihar kerekedett, hogy nem szállt fel a repülőgép, órákig dekkoltunk a repülőtéren, aztán amikor elindultunk, akkor sem éreztük magunkat biztonságban.

Csatári Bence:

Azért történt valami más is itthon, amíg önök Koós Jánossal a Szovjetunióban töltötték az időt.

Tárkányi Tamara:

1970. februártól májusig voltam kint Janival a Szovjetunióban, és mire hazaértem, a férjem mindent elintézett az esküvőnk körül. Júniusban a XII. kerületi tanácsnál tartottuk a polgárit, míg az egyházi szertartást a tihanyi apátságban – ezt én kértem, mert annyira szerettem a Balatont. Egyébként nem kapkodtam el, huszonkilenc éves voltam, amikor férjhez mentem, előtte ezt sokáig halogattam, mert féltettem a személyes szabadságomat. De nagyon jól döntöttem, a férjem ráadásul kiválóan be tudott illeszkedni a művészi világomba, amiben sokat segített neki az, hogy még zongorán is ő kísért engem.

Csatári Bence:

Aztán ez életük száznyolcvan fokos fordulatot vett, nem csak az esküvő miatt.

Tárkányi Tamara:

Még le sem telt a nászutunk, amikor férjem kapott több felkérést is nyugati jégrevükbe, hogy lépjen fel szólístaként. Két nappal hamarabb hazajöttünk a nászutunkról, és a férjem kisvártatva repült is Bécsbe. Én is csak átmenetileg maradtam itthon, utána tudtam menni, mert Keszler Pál és a Belügyminisztériumban az útleveleket intéző hölgy, aki szintén közel állt a korcsolyázáshoz, kezességet vállaltak a személyem iránt, hogy biztosan visszatérek hazámba. Persze mindezt a Nemzetközi Koncertigazgatóság⁵⁵ fogta össze, az ő engedélyük kellett hozzá, hiszen külföldi útról volt szó, és a bevételünk tíz százalékát is nekik kellett leadnunk.

Csatári Bence:

Milyen időközönként jártak haza?

Tárkányi Tamara:

⁵⁵ A Külföldi Impresszáló Irodaként is emlegetett monopolszervezet 1960. július 1-én vette fel a Nemzetközi Koncert Igazgatóság (NKI) nevet, ténylegesen azonban csak 1961. január 1-től végzett önálló tevékenységet. Zenei berkekben röviden Interkoncertként emlegették. Komoly- és könnyűzenei tevékenységet egyaránt folytatott, a külföldi produkciókat Magyarországra, míg a magyar előadókat külföldre menesztelte, több okból is erősen változó hatékonysággal. 1988 elején, a Kádár-rendszer szigorának enyhülésével megszűnt a monopóliumuk, de tevékenységüket még a rendszerváltás után is üzték egy ideig.

Nagyon ritkán, alig néhányszor a csaknem egy évtized alatt, mert attól féltünk, hogy nem engednek minket vissza. Két megbízás között volt, hogy inkább Angliába vagy Svájcba mentünk kirándulni. Egyszer Törökországból jöttünk haza, de menet közben megállítottak bennünket a bolgár-török határon, mert a férjemnek csak ideiglenes útlevele volt, ugyanis az isztambuli kempingben kiraboltak bennünket. Ráadásul lakókocsival is rendelkezünk, ami eleve gyanús volt nekik, úgyhogy a határőreik feltartóztattak minket. A mi helyzetünkben az volt a különleges, hogy akkoriban nem engedtek ki házaspárokat, mert attól lehetett – jogosan – tartani, hogy kint maradnak, és ezzel óriási presztízsveszteséget okoznak a kádári Magyarországnak. De a hivatalnokok jól látták a szándékainkat, tényleg nem akartunk disszidálni, mindössze annyit, hogy egy ideig kint dolgozunk, utána hazajövünk, aztán megint legálisan, szerződéssel kimegyünk. A szórakoztatóiparban akadt erre példa bőven. Ez nagyon nagy dolog volt, mert akkoriban, amikor egyáltalán nem engedtek ki házaspárokat, mi jártuk a világot, szebbnél szebb helyeken jártunk, miközben a zenés szakma azt hitte rólam, hogy abbahagytam az éneklést. Először a Bécsi Jégrevünél voltunk, aztán a világ legnagyobb jégrevüjében, a Holiday on Ice-ban, majd a Hans-Jürgen Bäumlér⁵⁶-show-ban. Csodálatos életet éltünk fiatal házasként, az Interkoncertet pedig nem érdekelte különösebben, hogy melyik jégrevünél vagyunk, a lényeg az volt, hogy a jutalékukat kifizessük. Jó pár év eltelt, amikor végleg hazajöttünk.

Csatári Bence:

Nehéz volt újrakezdeni az énekesi pályát itthon?

Tárkányi Tamara:

Amikor újra itthon voltunk, jelentkeztem az ORI-nál, az OSZK-nál és a rádióban is, ahol örömmel fogadtak, így újra beleugrottam a hazai könnyűzenés mókuskerékbe. Még a Balaton déli partjáról induló sétahajókon is énekeltem. Csodálkozva vettem azonban észre, hogy a százötven forintos gázsím mellett mindenki elhúzott, így nekem is szép lassan emelni kezdtek, először háromszáz, majd hatszáz forintra, a rendszerváltás előestéjén pedig elértem az ezerkétszáz forintos plafont, aminél többet táncdalénekesnő akkoriban tudomásom szerint nem kaphatott. Az anyagiakhoz hozzátartozik még, hogy a magánszervezésű turnékon még a menedzsereinknek is le kellett adnunk bizonyos százalékot a keresményünkből, mert nekik is voltak kiadásai, és persze hivatalosan adóztunk is, bár a nyugdíjainkat valahogy elsíbakolták, nekem nincs is nyugdíjam, a férjem nyugdíjából élünk ketten. Az ORI megszűnése miatt nem lehetett nyomon követni a levonásainkat, és amikor eljött az ideje, a Nyugdíjfolyósító Intézetnél azt mondták nekünk, hogy fizessünk be egy hatalmas összeget, hogy kapjunk valamennyi szerény nyugdíjat. Mi erre egyértelmű nemet mondtunk, inkább lakás építésébe kezdünk, és nem bántuk meg. Ezenkívül az összes fellépőruhámat saját költségemen csináltattam magamnak, hála Istennek volt egy csodálatos varrónőm, aki még a menyasszonyi ruhámat is csinálta, továbbá a fodrász és a kozmetikus is az én pénztárcámat terhelte.

Csatári Bence:

A televízióban is szerepelt a nyolcvanas években?

Tárkányi Tamara:

⁵⁶ Hans-Jürgen Bäumlér (1942) Kilius Marikával ötszörös Európa-bajnok volt páros műkorcsolyázásban.

Hogyne, újból rám szoktak a műsorszerkesztők, de érdekes módon a rendszerváltás után még többször hívtak meg, például Nagy Feró⁵⁷ műsorában az RTL Klubon. Az *Egymillió fontos hangjegybe* viszont legtöbbször azért nem mehettem be, mert Módos Péter⁵⁸ nem kedvelt engem, talán egyszer énekeltem nála, ha jól emlékszem a *Ne feledd el azt az éjszakát!* című dalt.⁵⁹ Történt ez annak ellenére, hogy bátyjával, Módos Gáborral jóban voltam, aki szintén a televíziónál dolgozott, és egyik beosztottja csinált is velem egy adást, amelyben a saját dalom hangzott el *Fohász* címmel, illetve egy Máté Péter⁶⁰-dal. Bolba Lajoson⁶¹ kívül Módos Péter volt az, aki kézzelfoghatóan akadályozott a pályámon, a többiek szerettek. Igaz, ebben az a kis szépséghiba, hogy ők ketten a saját kis hatáskörükben szinte teljhatalmú urak voltak, de legalábbis az átlagnál jóval nagyobb befolyással bírtak. Bolba Lajos sem rejtette véka alá ellenszenvét irányomban, így nem is kerestem az ő társaságát. Egyszer azonban megszegtem ezt a hallgatást, mert az egyik műsorának szerkesztése közben levelet írtam neki, amelyben feketén-fehéren jeleztem, hogy tudom, hogy ő nem különösebben bír engem, de én ebből a műsorból nem szeretnék kimaradni. Korrekt volt, másnap behívatott magához, és adott egy kazettát, amelyen a kiszemelt számok voltak. Még választhattam is, ami kellemes meglepetés volt számomra. A *Járom a várost* című szerzeményt néztem ki magamnak, amit a Vígadóban adtam elő, és persze rádiófelvétel is készült róla. Még arra is emlékszem, hogy amikor indultam az előadásra, akkor nagyon hideg, jeges idő volt, és induláskor nagyot estem. De Bolba Lajos tartotta a szavát, valószínűleg nem akarta, hogy híre menjen, mennyire ki nem áll engem.

Csatári Bence:

Így tudott elindulni a *Made in Hungary* és a *Tessék választani!* című rádiós vetélkedőkön is?

Tárkányi Tamara:

Ennek bizonyára sok összetevője volt, de nyilvánvalóan sok köze volt hozzájuk Bolba Lajosnak, és persze annak is, hogy számoltak velem a hazai könnyűzenei mezőnyben. Volt, hogy nem Budapesten, hanem Székesfehérvárott rendezték ezeket a bemutatókat, egy ilyen alkalomra vittem el magammal egy Auth Ede–Halmágyi Sándor-szerzeményt. Máskor pedig képes voltam elmenni késő éjszaka egy külvárosi bárba, mert csak az ottani zongoristától tudtam megszerezni a már régóta óhajtott *Temptation (Kísértés)* című szám kottáját, hogy aztán előadhassam ezt valamelyik versenyen. Magyarul vettük fel a számot, és ez is olyan jól sikerült, hogy külföldi adóknak is kiejánlották. Egyébként ezen a két rádiós rendezvényen már

⁵⁷ Nagy Feró (1946) a „Nemzet Csótánya”, a „fekete báránnyá” vált Beatrice együttes Kossuth-díjas frontembere, a Bikini zenekar alapítója. Játzott egyebek mellett az *István, a király* című rockoperában és a *Hair* című musicalben, valamint színpadra vitte a *Hamlet* című dráma rockverzióját. A rendszerváltás idején emblematikussá és egyben második legnépszerűbbé vált a *Garázs* című műsora a Magyar Rádióban. Együttese, a Beatrice ma is (2022) aktív.

⁵⁸ Módos Péter (1939–2021) számos könnyűzenész szerint „a Magyar Televízió Erdős Pétere”, az MTV szerkesztő-műsorvezetője 1968–2000 között. Műsorai: *KKK (Könnyűzenét Kedvelők Klubja)*, *Slágerszerviz*, *Egymillió fontos hangjegy*, *Pulzus – Könnyűzenei Panoráma*, *Roxínpad*, *TeleJazzPódium*.

⁵⁹ Ennek a dalnak Neményi Tamás a zeneszerzője, aki néhány dallamához szöveget is írt. Mások mellett Cserhádi Zsuzsa, Domján Edit, Korda György, Poór Péter, Szécsi Pál és a Syconor együttes játszotta dalait. Bolba Lajos korábbi apósa. A *Voltak szép napok* című számát Mátray Zsuzsa és Acker Bilk is felvette lemezre.

⁶⁰ Máté Péter (1947–1984) énekes, zeneszerző, zongorista és hangszerelő. Csaknem 150 dal szerzője és előadója. Leghíresebb slágere, ami nemzetközi siker lett Sylvie Vartan feldolgozásában, az *Elmegyek* című szám volt.

⁶¹ Bolba Lajos (1931–2018) a Magyar Rádió Zenei Főosztályának gyártási és tervezői rovatvezetője, ő irányította a felvételeket, illetve javarészt ő döntött arról, hogy mely számokat és kikkel vegyék fel. A Magyar Rádió részéről a táncdalversenyek fő szervezője. Olyan nagy sikeres rádióműsorok fűződnek a nevéhez, mint a *Tessék választani!*, a *Made in Hungary* és a *Slágerbarátság*.

kicsit enyhült a szigor, és már mi énekesek is választhattunk magunknak dalokat, illetve kérhettük a szerzőket, hogy írjanak nekünk számokat, ettől függetlenül persze még így is szép számmal ajánlották a különböző szerzeményeket az énekeseknek.

Csatári Bence:

A rendszerváltás folyamata hogy érintette önt?

Tárkányi Tamara:

Kiadtunk egy olyan CD-t, amin én énekeltem. Egyebek mellett egy olyan, majdnem elfeledett Máté Péter-számot, amit ő kifejezetten nekem írt, illetve Ihász Gábortól⁶² is találtam egy kiadatlan dalt, azt is elénekeltem ezen a hanghordozón.

Ekkor kezdtem megjelentetni olyan dalokat, amelyeknek én írtam a zenéjét és a szövegét is a CD-n, ezek közül a legbüszkébb a *Fohász* és a *Szerelemnek tengerében* címűekre vagyok. Mindenféle segítség nélkül komponáltam, a végén pedig a férjem, ha valamilyen harmóniai hibát talált, kijavította. Az esetleges hiányosságok onnan származhatnak, hogy jártam ugyan zenei iskolába, de nem szerettem zongorázni, mert sokat kellett volna gyakorolni, így viszonylag hamar abbahagytam. Ettől függetlenül ma is megvan a páncéltökés bécsi pianínóm, a lakásban pedig itt, a Szemlőhegyen van két szintetizátorunk.

Csatári Bence:

Azért ennél több kapcsolata volt a komolyzenével is, ha jól tudom.

Tárkányi Tamara:

Igen, Fellegi Ádám⁶³ zongoraestjén a Vígadóban Mozartot⁶⁴ énekeltem, amit a televízió is leadott. Annak idején több mértékadó vélemény szerint is érdemes lett volna képeznem a hangomat operaénekesi magasságokban is, de végül nem szántam rá magam.

Csatári Bence:

A saját kortársaival, akik sajnálatos módon már egyre kevesebben vannak, hogyan tudja tartani a kapcsolatot?

Tárkányi Tamara:

Elég nehezen, de igyekszem.

A visszavonulásomig néhány évig jártam élménybeszámolókat tartani különböző nyugdíjas szervezetekhez, ahová a férjem is rendszerint elkísért. Ide nem kértünk belépőt, hanem a kazettáimat, CD-imet árultuk, az volt a bevételünk. Egy ilyen alkalommal ismerkedtem meg Jókai Annával is.

⁶² Ihász Gábor (1946–1989) táncdalénekes, dalszerző, a Metronóm '77 fesztivál közönségdíjasa a *Múlnak a gyermekévek* című számával. Fellépett a Fonográf, a Kék csillag és az Express együttesekkel, illetve Koncz Zsuzsával, Kovács Katalin, Korda Györggyel, és a Heilig Gábor–Eszményi Viktória-duóval is.

⁶³ Fellegi Ádám (1941) Liszt Ferenc-díjas, Pro Urbe Budapest- és Arthur Rubinstein-díjas koncert-zongoraművész, aki kitüntetéssel végezte el a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolát. Az utóbbi években általában ismertető szövegekkel és hangulati beavatásokkal kíséri koncertjeit.

⁶⁴ Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791) osztrák zeneszerző, a bécsi klasszikusok tagja, a zenetörténetben többszáz éve maradandó jelentőségű szimfóniákat és operákat egyaránt írt. Legendás volt korán érő tehetsége, első zeneműveit hatévesen improvizálta.

Csatári Bence:

Mi volt az oka, hogy ma már visszavonult az aktív énekléstől?

Tárkányi Tamara:

Az utóbbi tíz évben rengeteg betegség ért. Egyszer úgy voltam vírusos fertőzéssel a Kútvölgyi Kórházban öt hétig, hogy ebből öt napot eszméletlenül feküdtem. A főorvosi szoba mellett közvetlenül volt az egyágyas kórtermem, és akkora fájdalmaim voltak, hogy amikor már magamhoz tértem, még éjjel is le-föl mászkáltam. A főorvos meg is kérdezte: „Tamara, maga soha nem alszik?”. Aztán volt egy gerincsérvem, amit meg kellett műteni a Honvéd Kórházban, de ez nem sikerült, ráadásul egy ideget meg is sérthettek, mert azóta a nagylábujjamon kívül a többi ujjam nem tud mozogni az egyik lábamon. Már nem vehettem fel magas sarkú cipőt (és még az autóvezetést is abba kellett hagynom, pedig nagyon szerettem). Abból fakadóan pedig, hogy az egyik lábfejemet szinte egyáltalán nem érzem, sorra értek a balesetek: csukló-, borda-, combcsont-, combnyaktörés, gyakorlatilag ki-be jártam a kórházakból.

Csatári Bence:

Mik voltak azok a fellépések, amelyekre az utolsók közül különösen büszke?

Tárkányi Tamara:

A 2009-es Papp László Sportaréna-ban a Táncdalfesztiválok negyvenéves évfordulójára grandiózus körülmények között ismét előadtam az *Idegen utakont*, amivel nagy sikert arattam. Ezt követte egy koncert a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon. Ezenkívül Bradányi Iván⁶⁵ nyolcvanadik születésnapjára 2010-ben a Fészek Klubban⁶⁶ is énekeltem, hiszen ő is írt nekem dalszövegeket. Nagyon agitáltak előtte a szervezők, de én is éreztem, hogy ezt el kell vállalnom. Volt két nagyon szép dalom Munkácsi Sándortól és tőle, ezeket előadtam a zsúfolásig telt klubban. Azóta egyszer sem léptem fel, ez volt a legutolsó alkalom. A férjem persze azt állítja, hogy még nagyon jól tudnék énekelni, de én már nem vállalom, mert ismerem a saját határaitam.

Csatári Bence:

Manapság mi tölti ki a mindennapjait?

Tárkányi Tamara:

Ahogy már volt is szó róla, rendkívüli módon szeretjük az állatokat. Állatvédő tevékenységünket nagyban előmozdította egy alapítvány, amely néhány millió forintot hagyott ránk. Ebből számos kutya- és macskatulajdonosnak segítettünk, sokakat el kellett vinnünk állatorvoshoz is, többnyire Wladár Sándorhoz⁶⁷ és testvéréhez. Igaz, néha belefutottunk egy-egy tévedésbe is. Ilyen volt, amikor egy tízkutyás családnak havonta tízezer forintot adtunk élelmiszerre, de amikor kiderült, hogy a lányuk ruhára költi a pénzt, akkor onnantól kezdve már csak ételmezt vittünk a jószágoknak. A pénz így aztán gyorsan elfogyott. De ez sem szegte kedvünket, a továbbiakban saját zsebből finanszírozzuk ezt a

⁶⁵ Bradányi Iván (1930–2022) többszörös eMeRTon-díjas dalszövegíró, műfordító, író.

⁶⁶ A Fészek Klub a budapesti művészeti élet képviselőinek törzshelye a Kertész utcában, sok együttes találkozóhelye is volt.

⁶⁷ Wladár Sándor (1963) az 1980-as moszkvai olimpia aranyérmes hátúszója, jelenleg a Magyar Úszósövetség elnöke, állatorvos.

tevékenységünket. Mentettünk már meg madárfiókákat, illetve legújabbán van három rókánk is, akik a férjemtől kapják a napi ételmüket. A minap végig is gondoltam az életútinterjú kapcsán az életemet, és arra jutottam, hogy ha újra kezdhetném, nem énekesnő lennék, hanem állatvédő. Ennek megfelelően, mivel utódaink, közvetlen leszármazottjaink nincsenek, talán meglepő, de egy állatmenhelyre hagytuk a nemrégiben megírt végrendeletünkben az ingó és ingatlan vagyónunkat.